

Hajós Eszter

SZOBANÖVÉNY, ESŐ

Break Of Reality: *Vintage (Spectrum Of The Sky, 2009)*

Gondosan szögletesre nyírt felhők, gyep felett. Virágok ládáiban, fák. A bácsik mindennap hozzák a vizeket, öntögetik rájuk. Repedező aszfalt, kiszáradt fűkockák. Növénykazetta. A bácsik gömbölyűre vágják a bokrokat, a levágott ágakat a kukába teszik. Járdá, úttest, padka. Néhány billegő kő, a közökben porcsin nő, körlep sugarai. Idehozták a bácsik az összes fákat, akiknek a helyére épületet csináltak, hogy majd megnőnek itt a formatervezett ládájukban. Az égbolt túl posztmodern, hiteltelenül mozdulatlan, kifeszített felhők. Jobb volt a régi, a megszokott, ezek az új festők nem gondolnak az öregekre, akik már sok eget láttak. Kevergetik a folyékony követ, a földre kenik, aztán meg, ha nem tetszik nekik a munkájuk, szétcsinálják a szétcsinálógépeikkel, itt csattog meg durrog, biztos a hanggal csinálják a szét, aztán kezdik előlről a kevergetéssel, a föld meg végig alattuk van, és csendben hallgatja. Lebetonozott udvarok, tömbházak udvar nélkül. Koc-kaablakok, lehúzott redőny.

Az a bajuszos bácsi fog nekünk főzni, láttam kijönni a kezében a kés-sel. Kövekkel kirakott terasz, műanyag székek, asztal. Fényes műanyag borítóba csomagolt papírfüzet, felsorolás. Azokat a fákat, akiknek nem akarnak helyet találni, megcsinálják például füzetnek, kiveszik a fából a papírt, biztos vannak erre is gépeik. Előételek, levesek, főételek, desszert. Lucida Handwriting. Egy másik asztalnál két néni eszik, az esőről beszélnek, el-ázik a hajam, elcsúszok, megfázom, mint a szomszéd is, az is hogy megfázott az esőtől. Öntözik a parkban a tujákat, földet fúj a szél, verik szét az utat, ahol jöttünk. Valaki az erkélyén a balkonládában paradicsomot nevel, lenéz a szögletes fűre a parkban. Varjúk röpdösnek, biztos keresnek valamit, és azért mondják, hogy kár, mert eltévedtek, és nem tudják, hogy azt kell mondani, csókolom, elnézést, hol találom a.

Jó napot kívánok, jó napot kívánok, mivel szolgálhatok, kérdezni szeretnék előbb, kérdezzen bátran. Honnan származik a hús? Anyu a fiatal né-nivel beszélget, aztán a fiatal néni bemegey a bajuszoshoz, kijön a bajuszos a kése nélkül, vagy a zsebébe tette, nem láttam. Lakásos tartásból. Milyen lakásra gondoljak, tömbházbelire, hogyan tartották, a legjobb minőségű tá-

pot és vitaminokat kapta, hány évet élt, legfeljebb tízet, hogyan halt meg, kíméletesen ölték meg, hogyan, árammal, hogyan nyúzták, csontozták, beleztek satöbbi. A balkonládás meglocsolja a paradicsomát, visszamegy a lakásba. És másféle hús nincs, miféle, nem lakásos tartásból való, sajnos nincs, majd lesz, elfogyott, nem, még nem volt eddig rá igény.

Anyu azt mondja, nem jó a lakásos tartású embernek a húsa, főleg ha tömbház, sokkal jobb lenne az embernek, ha társasházban lakna, kicsi kerttel, legalább, gyep meg ilyenek, meg még sokkal jobb lenne, ha házban, óriási kerttel, vagy ha egészen szabadon, de azért nem utcán, az utcán élő embernek a húsa az elég rossz, na, büdös meg rágós. Anyu azt mondja, nem jó az embereknek olyan közel lakni egymáshoz, mint a tömbházban, azokban a kicsi lakásokban, annyi ember, alig férnek el, alig tudják a lábukat mozdítani, kinyújtani vagy behajlítani, az meg nem jó, milyen izom lesz az, amit nem használnak, hát tuti nem finom. Az embereknek több helyet kell biztosítani, ahol el tudnak jól férni, és nem azt a szar tápot adni nekik, amitől olyan gyorsan nőnek, a minőségre kellene figyelni, nem a mennyiségre, egy idő után mindenkiben ki fog alakulni az igény, hogy jobb minőségű húst akarjon enni meg a gyerekeinek enni adni. Az is érződik a húson, milyen levegőt vett az ember, akié a hús, hogy ez se mindegy, meg az eső, ami ráesik, a víz, amit megiszik. Tuti csapos vizet adnak az embernek, amibe mindenféle már eleve bele van rakva, ami nem kéne bele. És biztos permetes is, amit enni kapnak, mármint előzőleg, a várakozási időt csak kitalálták, megnyugtatóként, benne marad a permet, minden, meg a növényben is, a földben, a vízben, esőben, levegőben. Nem kéne úgy bezárni az embereket, hadd mászkáljanak szabadon nap közben, hogy érje őket a Nap, attól érnek, attól nőnek és szépülnek, nem jó nekik folyton a lámpa alatti sötét levegőben, szorosan. És hogy lenne más mód is, biztos ki tudnának találni kíméletesebb módszereket a megölésre, valahogy elaltatni vagy érzésteleníteni, amíg meg nem halnak, mondjuk száz százalékban lebomló mérgező által, hát benne van a félelmük a húsban, a sok stressz, amúgy is, de a haláluk előtti félelem a legrosszabb, attól megkeseredik a hús, mondja anyu, meg még sok mindent, amit nem jegyeztem meg.

Kicseppen egy csepp eső egy felhőnek a szeméből. Esernyők, esőkabátok, kapualj, metró-aluljáró.

VÍZSZINTES NAPPAL

Úlfur Eldjárn: *Ástin Er Viti (Yfirvofandi, 2009)*

magában a világ. hallgatóznak a felhők. most erre fogom. a fa törzséhez két faléccet szögeztek két oldalról, vízszintesen, meg ezeknek a léceknak a végéhez még másik léceket is, függőlegesen, amik leérnek a földre. arra való, hogy másik léceket fűrészeljének rajta. most így. fák nőnek, függőlegesen, mellettük, vízszintesen, fákból készült lécek. a léceket állítgatjuk, támasztjuk a fáknak, sűrű erdő.

homályos csak, botladozón, valaki valamiért feketére festette a földjét és az eget az álmaimnak. az ő álmaikra gondolok, akik a feketében laknak, ha legalább a saját szemhéjuk feketelakát meg tudnák különböztetni a kinti feketétől. lábukkal az égen, kapaszkodni sem tudnak, nincs iránya a kapaszkodásnak. lehunytuk a szemüket, de jó éjszakát csak az kívánhat, aki vissza tud adni egy szemet nekik.

eső, függőlegesen, leér a vízszintes földre. a fák isznak, a lécek áznak. madár tanakodik, hová rakjon fészket. eső tanakodik, hová essen? tanakodnak a felhők. tanácskoznak. aztán talán megbeszélik az esővel, az esők a tanácskozásaik, függőlegesen. madarak áznak, madarak isznak. az eső tanácskozik a tanakodó madárral, aki hova rakja a fészket. keresi a fészket, hová rakta volna, nincs ott. eltűnt.

nincs sötét, nem félünk a nem sötétben. léptek, nem léptek. ki adja vissza az árnyékukat? lerögzültek, állandó szókapcsolatok. kirögzítették belőlük a nappalt. a Nap meg ott facsarodik a dobozban. utána a Hold meg a csillagok, de nem megy senki megkeresni őket. kinek az árnyékába szorultak. egyetlen homogén feketeeső, ami nem esik, áll. álló eső, naigen.

a vízszintes földön a vízszintes és függőleges ég. a lécek eldőlnék. oda kell rakni fészket, ahol már van fészkek, mert oda biztos lehet. gondolkodik a léccel, mielőtt eldönti, eldől. gondolja a fa. tanakodik. a tanácskozó felhőkből kicseppenő esők egymással is tanácskoznak. a csillagokra kellene a fészket, vagy a Holdra, de csak a feketelak van, a szemhéj mögött. ha ki nem esik az esője.

álomban sokan vagyunk mindig. most egy autó alakú üres, zárt térben, a szélvédő alatt ülök. egy sűrű bokron akarunk átnyomakodni. összeroppan, ez a szó jut eszembe, de nem tudom, hogy mi, nem akarom. sötét van a bokorban, mert sötét az ég és sötét a föld, sötét az emberek sokasá-

ga, ahogy csukják és nyitják a szemüket. sötét van a szemükben. nem látom a szemüket. a bokor van, hogy át kell rajta.

fordul, gördül, kicseppen, eső nézeget be az ablakon. az eső az esős ablak. a be a biztonság. a fák kint vannak biztonságban. mozdulatlanok a felhők, attól tartok. nem mindenhol van ablak. miért nem festik feketére az ablaktalan szobák falát. miért nem tud fény maradni a szobákban. ömlik, zúdul, igen, zúdul a fekete. fűrészelik a tekintetüket, hallom, ahogy pislognak közben.

BENTI FÁK

Hildur Guðnadóttir: *Erupting Light (Without Sinking, 2009)*

Három fekete szálon függő kerek, fehér búra, egyenlő szárú háromszög, középen a kábel szürke felfelé tekergőzése. Az nem feszül. Széncinege kapaszkodik rajta. Nem látok jól, félek, hogy engem néz. Hallja a zenét, biztos, meg hogy gépelek. Meg hogy nézem, hogy néz-e. Eddig legalább próbálkozott, most meg ez, tuti bámul, hogy ki ez, meg mit akar itt, bejött valahol, hol jött be.

Kőpadló, vagy csempe. Polc, asztal, szék. Monokróm Mondriaan. Asztalláb, széktámla. A kövek közötti szürke útvonalak. Polc, de akkor mi volt az előzőnek a neve, polcos szekrény? Szobanövény, könyv. Szirom, betű. Erezet, gerinc. Párkány, ajtófélfá. Üveg. Néz, vagy az üveget nézi. Nem fér át az üvegen, próbálta. Az üveg az nem fény. Levegő. Ég.

Kilincs, ablakon a kilincs, vagy mi a neve annak. A bukóablakok vízszintes mianeve kinyitókái, lefelé kell húzni őket és úgy. Egy kilincses, három bukóablak nyitva, a cinege meg bámul rám, hogy mit nyitogatom az ablakokat, én meg rá, hogy mit ül a lámpabúrában, meg mit repked. Meg mit bámul. Sárga más nincs is a szobában. Tűzoltó készülék. Konnektor.

A másik lámpa búrája, vezeték fel, három fekete szál le. Három búra van. Középen nem fehérek. Gyűjtemény. Sár az asztallapon, mianeve ad hoc majdhogynem vízszintes ablak kilincsel, hogy kell kinyitni. Néz a búrából, a csőre erre fordul. Kőpadló, vagy csempe? Kopogás üvegen, csettintés.

Fütty. Azt hiszem, nem ért. Bámul, érdekes, nem válaszol. Szonáta, mazurka, siralmas.

Fehér fal. Pókhálók. A nemrég kinyitott bukóablak és a mianeve ablakfélfa között is. Árnyék. Ja, keret. Nézeget be a Nap. A monitoron a kinti fák. Leragasztott billentyűkről lekopott betűk, É, Á, ezek szerint. Egyenes ülőfelület. Ablaktéglalapok, monitortéglalap, négyzet billentyűk. Téglalap billentyűk. Hatszög billentyű, ez kivételesen nem konvex. Ujjlenyomat, szellő.

Szögletes vonómozdulatok, gömbölyű dallam. Lehetnének rombuszok is a billentyűk, vagy a monitor. Az ablak. A tekinteted, amikor nem ide nézel. Vagy ide, de nem engem. Vagy engem, de. A fák, a felhők. Alaprajzát tekintve egészen átlátható, csak az alaprajzra épp rá van épülve az, ami rá van. Meg ami nincs, mégis ráépül az épületekre. Meg az, ami az épületekre épült épületekre épül.

És vagy van, vagy nincs, vagy. Meg az épületeknek az ajtóik meg ablakai, padlóik meg plafonjai, székeik, asztalai, polca. Szobanövénye. Betűi. Egymásra ráépülve, körös-körül, mérműves rózsablak. És akkor a mondhattad volna, hogy nem fogod mondani, vagy a félregombol, patenttal, tépőzárral, kulccsal, a mit gondoltam közben, az azt gondolja, hogy mást gondol, vagy mi a neve ennek.

A cinege közben már kint, én meg bent, de úgy, hogy kint. Kő vagy csempe érdekessége. Fa egyenesre csiszolt bordázottsága. Festékréteg a falon, festék a könyvek borítóján, a levelek színanyaga, betűk. Lakk. Papír. Szemhéj, szem, szemhéj. Szem. Fehér, színes, fekete, színes, fehér. Néz, vagy nézem. A madarak nyelvi környezete. Nem tudok találkozni. Kitalálni.